

**JÄSENKUNTIEN ESITYKSET JA KANNANOTOT VUOSIEN 2020-22 TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMASSA
HUOMIOON OTETTAVISTA SEIKOISTA**

Jäsenkuntia pyydettiin tekemään esityksensä vuosien 2020 – 22 toiminta- ja taloussuunnitel-
massa huomioon otettavista seikoista. Jäsenkunnille 9.9.2019 lähetetyssä kirjeessä
kerrottiin, jotta edellisen vuosien 2019 – 21 suunnitelman valtuusto on hyväksynyt kokouk-
sessaan 14.12.2018.

Kolmestatoista jäsenkunnasta yhdeksän jätti vuosien 2020 – 22 toiminta- ja taloussuunnitel-
maa varten esityksensä ja kannanottonsa.

KANNONKOSKI

- Ei lausuntoa.

KARSTULA

- Todetaan, että laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) lähtee siitä perusajatuk-
sesta, että tutkinnoissa, koulutuksessa ja niiden järjestämisessä tulee ottaa
huomioon työ- ja elinkeinoelämän tarpeet. Tutkintoja ja koulutusta suunniteltaessa,
järjestettäessä, arvioitaessa ja kehitettäessä sekä osaamistarpeita ennakoitaessa tu-
lee tehdä yhteistyötä työ- ja elinkeinoelämän kanssa.
- Ammatilliselta koulutukselta odotetaan yritysyhteistyön tiivistämistä edelleen, muu-
tenkin kuin tutkintokoulutuksen harjoittelupaikkojen osalta. Yritysten tarpeet
koulutuksen järjestämiselle tulee huomioida myös Äänekosken alueen ulkopuolisissa
kunnissa edelleen. Lain puitteissa tulee järjestää sellaista räätälöityäkin koulutusta,
joka edistää alueen yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä.

KINNULA

- Nähdään, että Pohjoisen Keski-Suomen elinvoiman lisäämisen ja kehityksen näkökulmista on tärkeää, että työelämä saa tarvitsemaansa osaavaa työvoimaa ja että työpaikat säilyvät alueella. Samoin nähdään tärkeänä, että työvoiman tarjonnan ja kysynnän kohtaanto-ongelmaa vähennetään alueella tarvittavan työvoiman osaamisen lisäämisellä.
- Toivotaan koulutuskuntayhtymältä suoraa ja tiivistä vuorovaikutusta paikkakunnan yrityksiin ja alueella sijaitseviin oppilaitoksiin. Kunnissa laaditaan vuosittain henkilöstölle esimerkiksi ammatillisen osaamisen lisäämisen suunnitelma, josta johdettuja kuntatyönantajan tarpeisiin suunniteltuja täydennyskoulutuksia/ koulutuskokonaisuuksia (esim. varhaiskasvatuslain uudistuksen mukaan tuomat ammattitutkintojen "päivitystarpeet") voisi tarjota ja toteuttaa kunnissa. Työvoiman tarvetta ja työvoiman osaamista tulisi yleensäkin kyetä ennakoimaan, jotta toimenpiteitä voidaan riittävän ajoissa kohdentaa mahdollisimman tehokkaasti alueen osaamistarpeisiin. Osaamistarpeiden muutoksia tulisi kyetä ennakoimaan ja osaamista lisäämään käyttäen hyväksi mm. työssä oppimisen muotoja (oppisopimuksella ammattitutkintoja tai tutkinnon osia, yrityksissä tarvittava työelämän kohdennettuja "täsmäkoulutuksia" jne.).
- Nähdään myönteisenä taloussuunnitelmassa mainitut toiminnot opiskelijahuollollisiin palveluihin, syrjäytymisen ehkäisyyn ja oppilaitospudokkuuden estoon sekä sosiaaliseen kestävään kehitykseen liittyen.

KIVIJÄRVI

- Todetaan, että paikallisella ammatillisella koulutuksella on erittäin suuri merkitys alueen elinvoimaisuuteen, elinkeinojen kehitykseen ja ammattitaitoisen työvoiman saamiseen sekä nuorten - ja koko väestön kouluttautumiseen ja työelämään kiinnittymiseen.

- Alueen oppimistarpeet ja niiden muutokset on pyrittävä ennakoimaan ja vastaamaan niihin (mm. ammattitutkintojen päivittäminen, oppisopimuskoulutus, täsmäkoulutukset yritysten tarpeisiin).
- Heikkoon koulumenestykseen ja poissaoloihin tulee puuttua riittävän ajoissa ja opiskelijan luvalla aloittaa heti myös tiivis yhteistyö kotikunnan etsivän nuorisotyön kanssa. Opintonsa keskeyttäneistä nuoresta on nuorisolain mukaan ilmoitettava etsivälle nuorisotyöntekijälle myös ilman opiskelijan suostumusta.
- Oppilaitoksen on osaltaan varmistettava, että opiskelijat pääsevät opiskelemaan kulkemaan päivittäin kauempaakin, omalta kotipaikkakunnalta käsin.
- Lähiopetusta tulee olla riittävästi, jotta kaikilla opiskelijoilla on mahdollisuus edetä opinnoissa suunnitellusti.

KONNEVESI

- Ei lausuntoa.

KYYJÄRVI

- Pohjoisen Keski-Suomen kehityksen ja elinvoimaisuuden kannalta on tärkeää, että työpaikat säilyvät alueella ja että työelämä saa tarvitsemaansa osaavaa työvoimaa. Koulutustarjonnalla on tässä suuri rooli, monipuolinen koulutusverkko edistää alueen elinvoimaisuutta.
- Toivomme koulutuskuntayhtymältä yhä tiiviimpää vuorovaikutusta suoraan kuntamme yrityksiin. Kartoittaa ja selvittää yrityksiemme resurssi-, osaamis- ja työtarpeita sekä lisätä täsmäkoulutuksien tarjontaa suoraan yritysten tarpeisiin erilaisia oppisopimusmalleja hyödyntäen ns. ”kisälli-mestari” –opintojen laajentamiseksi. Virtuaalikoulutuksia voisi laajentaa myös pienille paikkakunnille. Tiukkenevan talouden ylläpitämiseksi suosittelemme koulutuskuntayhtymän etsivän jatkuvasti uusia toimintatapoja ja –malleja.

LAUKAA

- Pidetään tärkeänä, että kuntayhtymä toiminnassaan ottaa huomioon koko nuorten ikäluokan koulutuksesta huolehtimisen, ja kehittää toimintamalleja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi.
- Samoin pidetään tärkeänä Laukaan kunnan ja kuntayhtymän välistä yhteistyötä
- Kuntayhtymän rakennusalan koulutuksen ja Laukaan lukion tekemä yhteistyö on ollut toimivaa, ja vastaavanlaisia opetuksen järjestämiseen liittyviä ratkaisuja on toivottavaa kehittää jatkossa muillakin koulutusaloilla.

MULTIA

- Ei lausuntoa.

PIHTIPUDAS

Esitetään seuraavaa:

- Toimintasuunnitelmassa kerrotaan syrjäytymisen ehkäisemiseksi tehtävästä työstä sekä yksilöllisistä opintopoluista. Seudullisesti täällä on iso joukko nuoria, jotka ovat toisen asteen koulutuksen ulkopuolella. Tämä osoittaa, etteivät syrjäytymisen torjumiseksi tehtävät toimet ole riittäviä. Esimerkiksi VALMA –koulutuksen saavutettavuus pitkien etäisyyksien päästä on vaikeaa. Yhteistyötä kuntayhtymän, perusopetuksen ja lukioden opinto-ohjauksen sekä nuorisotoimen välillä tulisi edelleen tiivistää. Ammattioppilaitos ja starttipaja aloittivat hyvän yhteistyön viime keväänä.
- Toimintasuunnitelmassa kerrotaan edelleen erilaisia keinoja nuorten koko ikäluokan koulutuksesta huolehtimisesta. Luettelossa on maininta peruskoulun ja ammatillisen koulutuksen nivelvaiheen kehittämisestä, toimivista opiskelijapalveluista, yhteistyöstä viranomaisten ja työelämän kanssa. Toimintasuunnitelmasta puuttuu kokonaan yhteistyö paikallisten lukioden kanssa. Toimintasuunnitelmaan ehdotamme lisättävän yhteistyön tiivistämisen alueella toimivien lukioden kanssa.

- Elinvoimaisuuden säilyttäminen alueellamme on kaikkien yhteinen huoli. Ikäluokat pienenevät valtakunnallisesti sekä alueellisesti. Nyt on tärkeää painottaa arjen toiminnoissa toimintasuunnitelmassa olevia arvoja, uudistumista ja kehittymistä. Miten Äänekosken ammatillisen koulutuskuntayhtymän alueella saadaan pidettyä koulutustarjonta houkuttelevana myös lähitulevaisuudessa? Voidaanko lisätä Wii-taunionin alueella ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän kautta matkailukoulutusta nyt, kun kunnat ovat perustamassa keskusvaraamotoiminnan ja muillakin tavoin pyrkineet lisäämään matkailua alueella?
- Kuntayhtymän ja kunnan tulisi tarkastella kurssien hintoja. Nykyinen hinta, 115 €/kurssi, ovat v. 2002 sopimuksesta.

SAARIJÄRVI

- Todetaan, että kuntayhtymän strategiset linjaukset tukevat kaupunkikonsernin omaa strategiaa. Uudistuneen lainsäädännön mukaisesti asetetut strategiset tavoitteet ja mittarit tukevat puolestaan strategian oikeasuuntaista toteuttamista.
- Biotalouskampuksen koulutustarjonta kokonaisuudessaan, sekä siihen liittyvä tutkimustoiminta ja yritysten kehittäminen ovat strategisesti tärkeitä Saarijärven kaupungille. Kaupunki on sitoutunut pitkäjänteisesti alueen kehittämiseen.
- Kuntayhtymän on edelleen jatkettava niiden toimenpiteiden suunnittelua ja seuranta, joilla turvataan rahoituksen riittävyys laadukkaaseen opetustoimintaan, huomioiden muuttuneen rahoitusjärjestelmän mukainen rahoitus ja tulevan valtion talousarvion mukaiset vaikutukset ammatilliseen koulutukseen. Jatkossakin huomiota tulee kiinnittää toiminnan ja talouden toteumien seurantaan ja analyysiin oikea-aikaisten toimenpiteiden tueksi. Myös lähiopetuksen riittävydestä ja opiskelijoiden erityistuesta tulee pitää huolta.

UURAINEN

- Ei lausuntoa

VIITASAARI

Esitetään seuraavaa:

- Toimintasuunnitelmassa kerrotaan syrjäytymisen ehkäisemiseksi tehtävästä työstä sekä yksilöllisistä opintopoluista. Seudullisesti täällä on iso joukko nuoria, jotka ovat toisen asteen koulutuksen ulkopuolella. Tämä osoittaa, etteivät syrjäytymisen torjumiseksi tehtävät toimet ole riittäviä. Esimerkiksi VALMA –koulutuksen saavutettavuus pitkien etäisyyksien päästä on vaikeaa. Yhteistyötä kuntayhtymän, perusopetuksen ja lukioiden opinto-ohjauksen sekä nuorisotoimen välillä tulisi edelleen tiivistää. Ammattioppilaitos ja starttipaja aloittivat hyvän yhteistyön viime keväänä.
- Toimintasuunnitelmassa kerrotaan edelleen erilaisia keinoja nuorten koko ikäluokan koulutuksesta huolehtimisesta. Luettelossa on maininta peruskoulun ja ammatillisen koulutuksen nivelvaiheen kehittämisestä, toimivista opiskelijapalveluista, yhteistyöstä viranomaisten ja työelämän kanssa. Toimintasuunnitelmasta puuttuu kokonaan yhteistyö paikallisten lukioiden kanssa. Toimintasuunnitelmaan ehdotamme lisättävän yhteistyön tiivistämisen alueella toimivien lukioiden kanssa.
- Elinvoimaisuuden säilyttäminen alueellamme on kaikkien yhteinen huoli. Ikäluokat pienenevät valtakunnallisesti sekä alueellisesti. Nyt on tärkeää painottaa arjen toiminnoissa toimintasuunnitelmassa olevia arvoja, uudistumista ja kehittymistä. Miten Äänekosken ammatillisen koulutuskuntayhtymän alueella saadaan pidettyä koulutustarjonta houkuttelevana myös lähitulevaisuudessa? Voidaanko lisätä Wiitaunionin alueella ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän kautta matkailukoulutusta nyt, kun kunnat ovat perustamassa keskusvaraamotoiminnan ja muillakin tavoin pyrkineet lisäämään matkailua alueella?
- Kuntayhtymän ja kunnan tulisi tarkastella kurssien hintoja. Nykyinen hinta, 115 €/kurssi, ovat v. 2002 sopimuksesta.

ÄÄNEKOSKI

- Todetaan, että Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän strategiat ovat Äänekosken kaupungin näkökulmasta oikeansuuntaiset ja tukevat kaupunkikonsernin omia strategisia linjauksia. Suunnitelmassa mainitut keinot nuorten koko ikäluokasta huolehtimiseksi ovat Äänekosken kaupungin näkökulmasta katsottuna oikeita ja riittäviä. Aikaisemmasta suunnitelmasta ei tosin selviä, mitkä ovat keskeiset toimenpiteet, joilla koko ikäluokkien koulutuksesta huolehditaan, esim. miten peruskoulun ja ammatillisen koulun nivelvaihetta kehitetään.
- Muistuttaa, että Äänekosken kaupunki tuottaa lainmukaiset opiskelijahuollon palvelut Poken Äänekosken yksiköihin. Opiskelijapalveluiden toimivuus edellyttää oppilaitoksen jokaisen työntekijän panosta nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja opiskelun esteiden poistamiseksi.
- Huomauttaa, että kuntayhtymän tulee kiinnittää erityistä huomiota hyvien työelämäyhteyksien ylläpitämiseen. Ammatillisessa koulutuksessa työssäoppimisen määrä on lisääntynyt voimakkaasti. Työpaikkaohjauksen laatu ja määrä tulevat olemaan opiskelijoiden hyvän ammattiosaamisen kannalta entistä merkityksellisempiä. Äänekosken kaupunki haluaa omalta osaltaan tarjota laadukkaita työssäoppimisen paikkoja opiskelijoille.
- Edellyttää, että kuntayhtymä kiinnittää entistä enemmän huomiota opiskelijoiden ohjaukseen ja koulutuksen laatuun, jotta suoritusperusteiden rahoitus saadaan maksimaalisesti. Lisäksi kuntayhtymän on jatkettava niitä toimenpiteitä, joilla varmistetaan koulutuskuntayhtymän rahoituksen riittävyys myös tulevaisuudessa.
- Edellyttää, että kuntayhtymä jatkaa edelleen sitä työtä, millä vaikutetaan Äänekosken kaupungin elinkeinorakenteen ja korkean työttömyyden tuomiin haasteisiin.